امام رضا سلام الله و صلواته علیه:

ان بسم الله الرحمن الرحیم اقرب الی اسم الله الاعظم من سواد العین الی بیاضها

بسم الله الرحمن الرحیم، به اسم اعظم خداوند
نزدیک‌تر از سیاهی چشم به سفیدی‌اش است. عیون اخبار الرضا ج۱

وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ

فرهنگستان علوم اسلامی
کتابخانه

دفتر مجامع مقدماتی فرهنگستان علوم اسلامی

پیشنهاد مقدماتی برای

تتمیم و رفع نقائص (موارد و اصول) قانون اساسی

به شورای بازنگری قانون اساسی

رهبـــــری

متمم اصل پنجم

ولایت مطلقه ،وحکومت الهی فقیه که فلسفهٔ عملی برخورد با شرک و کفر و معضلات داخلی وخارجی می‌باشد شعبه ائی از ولایت مطلقه رسول الله (ص) یکی از احکام اولیه اسلام مبتنی بر اصول معارف حقه الهی ومقدم بر تمام احکام فرعیه است .

اصل ۱۰۷ :

هرگاه یکی از فقهای واجد شرائط مذکور در اصل پنجم این قانون از طرف اکثریت قاطع مردم به مرجعیت و رهبری شناخته وپذیرفته شده باشد ، همانگونه که در مورد مرجع عالیقدر تقلید ورهبر انقلاب آیت الله العظمی امام خمینی چنین شده است ، این رهبر ولایت امر و همهٔ مسئولیتهای ناشی از آن را بر عهده دارد . درغیر اینصورت خبرگان منتخب مردم از میان مجتهدین عادل، مجتهدی را که شرائط وصفات اصل ۱۰۹ را دارا می‌باشد به

مردم معرفی می‌نمایند وولایت امرمسلمین رسمیت می‌یابد.

اصلاحیه اصل ۱۰۹ :

شرائط وصفات رهبر

۱ـ صلاحیت علمی وتقوائی لازم برای افتاء

۲ـ بینش سیاسی واجتماعی وشجاعت وقدرت ومدیریت کافی برای رهبری

۳ـ مجتهد درشناخت زمان ومکان

اصل ۱۱۰ :

مبحث اول : وظائف رهبری :

اعمال هدایت وعهده‌داری امرسرپرستی رشدوتوسعه نظام اسلامی از طرق زیر :

۱ـ تعیین وتبیین جهت ،اهداف ،اصول حاکم برخط مشی ها وسیاستهای اصولی توسعه وگسترش نظام اسلامی درزمینه‌های

سیاسی ،فرهنگی،اقتصادی ونظامی نسبت به امورداخلی وخارجی براساس کلیات قانون اساسی تنها ازطریق مجمع تعیین اصول مصالح نظام زیرنظرمقام معظم رهبری رسمیت دارد .

۲ـ حفظ وپاسداری ازمصالح عالیه نظام اسلامی ازطریق دستورتشکیل شورای بازنگری درقانون اساسی یا هرگونه تغییر وتاءسیس نهادهای انقلابی لازم بنا به ضرورتهای حاکم بر جریان توسعه وگسترش انقلاب جهانی اسلام ویا به اقتضاء شرائط بحران .

مبحث دوم : اختیارات رهبری :

۱ـ نصب وعزل نمایندگان رهبردرمجمع تعیین اصول مصالح نظام .

۲ـ نصب نمایندگان مقام رهبری درشوراهای عالی امور سیاسی ، فرهنگی ،اقتصادی به پیشنهاد رئیس جمهور .

۳ـ نصب وعزل فقهای شورای نگهبان

۴ـ نصب وعزل عالیترین مقام قضائی کشور

۵ـ فرماندهی کل نیروهای مسلح به‌ترتیب زیر :

الف ـ نصب وعزل جانشین فرماندهی کل قوا

ب ـ نصب وعزل فرمانده‌کل سپاه‌پاسداران‌انقلاب اسلامی

ج ـ نصب وعزل رئیس ستاد مشترک

د ـ نصب وعزل فرماندهان عالی نیروهای سه‌گانه‌به پیشنهاد شورای عالی دفاع

هـ ـ نصب وعزل نمایندگان مقام معظم رهبری در نیروهای مسلح

و ـ اعلان جنگ وصلح وبسیج نیروها به‌پیشنهاد جانشین فرماندهی کل قوا

۶ـ تنفیذوامضای حکم‌ریاست جمهوری پس از انتخاب مردم صلاحیت داوطلبان ریاست جمهوری ازجهت دارا بودن شرائطی که‌دراین قانون می‌آیدبایدقبل ازانتخاب به‌تایید شورای نگهبان ودردوره‌اول به‌تائید رهبری برسد.

۷ـ عزل رئیس جمهور با درنظرگرفتن مصالح کشور ،پس از حکم دیوانعالی کشور به تخلف وی از وظائف قانونی یا رأی مجلس شورای اسلامی به عدم کفایت سیاسی او .

۸ـ عفو یا تخفیف مجازات محکومین ،درحدود موازین اسلامی ،پس از پیشنهاد دیوانعالی کشور .

۹ـ نصب وعزل سرپرست نهاد اطلاعات وامنیت

۱۰ـ نصب وعزل سرپرست صداوسیمای جمهوری اسلامی

۱۱ـ نصب وعزل سرپرست سازمان تبلیغات اسلامی

۱۲ـ نصب وعزل نمایندگان مقام معظم رهبری درنهادهای انقلابی .

۱۳ـ نصب وعزل ائمه جمعه

۱۴ـ دستور به همه پرسی عمومی ورفراندوم بعهده رهبر است

پیشنهاد حذف

اصل ۱۱۲

اصـــــل

بمنظورهماهنگی وتمرکز اجرائی درنیروهای مسلـــــح جانشین فرمانده‌کل قوا با وظائف‌ذیل‌ازطرف رهبرنصب‌می‌شود .

۱ـ ستادفرماندهی کل قوا مرکب از ۹ نفرازاعضای زیـــر بفرماندهی جانشین فرمانده‌کل قوا تشکیل می‌شود .

۱ـ رئیس جمهـور

۲ـ فرمانده‌کل سپاه‌پاسداران‌انقلاب اسلامـی

۳ـ رئیس نهاد اطلاعات وامنیت‌کشـور

۴ـ سرپرست صداوسیمـا

۵ـ رئیس ستادمشتـرک

۶ـ دونماینده‌به‌تعیین رهبـر

۷ـ وزیرسپـــاه

۸ـ وزیردفـــاع

۲ـ ایجاد هماهنگی نیروهای مسلح بانظام اداره کشـــور ازطریق عضویت در شوراهای عالی امورسیاسی، فرهنگـــی ، اقتصادی .

پیشنهادی درموضوع مجمع تشخیص مصلحت

اصلاحیه درفصل هشتم

رهبر

اصل

ـ نام مجمع تشخیص مصلحت به "مجمع تعیین اصول مصالح نظام جمهوری اسلامی" تغییر یابد .

اصل

بمنظور مشورت رهبری وتعیین استراتژی واحد جهت هماهنگی وانسجام کلیه ابعاد نظام دربرخورد با استکبار جهانی وحل معضلات داخلی ازطرق :

الف ـ اهداف کلی ومرحله ای

ب ـ تنظیم سیاستگذاریها

ج ـ خط مشی های اساسی

براساس فرامین ورهنمودهای مقام معظم رهبری مجمع تعیین

اصول مصالح نظام از افراد ذیل تشکیل میشود .

- ۳ نفر از اعضاء شورای نگهبان
- مسئولین قوای سه‌گانه (مقننه- مجریه- قضائیه)
- ۹ نفر از فقهای مجتهد در امر اداره نظام

اصل

۹ نفر منتخبین رهبر در اصل فوق برای مدت شش سال انتخاب میشود .

اصل

کلیه مصوبات "مجمع تعیین اصول مصالح نظام" جهت تنظیم کلیات برنامه به رئیس جمهور از طرف مقام معظم رهبری ابلاغ میگردد .

اصل

"مجمع تعیین اصول مصالح نظام" مرجع حل اختلافات مابین شورای نگهبان و مجلس شورای اسلامی است .

اصلاحیه اصل ۹۱

به منظور پاسداری از احکام اسلام وقانون اساسی وسیاستهای کلی تعیین شده از طرف رهبری از نظر عدم مغایرت مصوبات مجلس شورای اسلامی با آنها شورائی بنام شورای نگهبان با ترکیب زیر تشکیل میشود .

۱ـ شش نفر از فقهای عادل وآگاه به مقتضیات زمان ومسائل روز، انتخاب این عده با رهبر است .

۲ـ شش نفر حقوقدان ، در رشته های مختلف حقوقی، از میان حقوقدانان مسلمانی که بوسیله شورای عالی قضائی به مجلس شورای اسلامی معرفی میشوند وبا رای مجلس انتخاب میگردند .

اصلاحیه اصل ۹۴

کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی باید به شورای نگهبان فرستاده شود شورای نگهبان موظف است آن را حداکثر ظرف ده روز از تاریخ وصول از نظر انطباق بر موازین اسلام و

قانون اساسی وسیاستهای تعیین شده بوسیله رهبری مورد بررسی قرار دهد وچنانچه آن را مغایر ببیند برای تجدید نظر به مجلس بازگرداند . درغیراینصورت مصوبه قابل اجراء است .

تمرکز مدیریت در قوه مجریه

اصل

بمنظورهماهنگی‌وتنظیم‌کلیات برنامه‌های سیاسی و دفاعی وامنیتی داخلی وخارجی کشوربراساس اهداف، سیاستها وخط مشی های اصولی مجمع تعیین اصول مصالح نظام شورائی بنام" شورای عالی امورسیاسی " ازاعضاء ذیل تشکیل میگردد.

۱ـ ۷ نفرنمایندگان رهبر

۲ـ رئیس جمهور

۳ـ رئیس دیوانعالی کشور

۴ـ رئیس مجلس

۵ـ جانشین فرمانده‌کل قوا

۶ـ رئیس نهاد اطلاعات وامنیت کشور

۷ـ وزیر امورخارجه

۸ـ سرپرست صداوسیما

۹ـ وزیر کشور

اصـــــل

بمنظورهماهنگی وتنظیم‌کلیات برنامه‌های لازم‌جهت رشد فرهنگ حوزه‌ودانشگاه‌وتغییرنظام‌آموزشی وتحقیقاتی وارتقاء فرهنگ عمومی بوسیله‌هنر وارشاد براساس اهداف،سیاستها و خط مشی های اصولی مجمع‌تعیین اصول مصالح‌نظام،شورائـــــی بنام‌شورای عالی امورفرهنگی‌از اعضاء ذیل تشکیل می‌گردد.

۱ـ ۷ نفر نمایندگان رهبـــر

۲ـ رئیس جمهـور

۳ـ رئیس دیوانعالی کشـور

۴ـ رئیس مجلـس

۵ـ جانشین فرمانده‌کل قـوا

۶ـ سرپرست صداوسیمـا

۷ـ وزیرآموزش عالـی

۸ـ وزیراراشاداسلامـی

۹ـ وزیرآموزش و پـرورش

اصـــــل

بمنظور تنظیم هماهنگی وکلیات برنامه های اموراقتصادی داخلی وخارجی کشوربراساس اهداف ، سیاستها وخط مشی‌های اصولی مجمع تعیین اصول مصالح نظام، شورائی بنام شورای عالی امور اقتصادی از اعضاء ذیل تشکیل می‌گردد.

۱ـ ۷ نفر نمایندگان رهبـــر

۲ـ رئیس جمهـــور

۳ـ رئیس دیوانعالی قضائـــی

۴ـ رئیس مجلـــس

۵ـ جانشین فرمانده‌کل قـــوا

۶ـ وزیر برنامه‌وبودجـــه

۷ـ وزیر بازرگانـــی

۸ـ رئیس‌کل بانک مرکـــزی

۹ـ وزیر نفـــت

اصـــــل

ریاست شوراها درزمان صلح بعهده رئیس جمهـــور اســـت و در شرائط بحران و یا جنگ رهبر می‌تواند جانشین فرمانده کـل قوا را به‌سرپرستی شوراهای عالی امورسیاسی،فرهنگـی اقتصادی منصوب نمایـد .

اصـــــل

مصوبات شوراهای عالی امور سیاسی ،فرهنگی، اقتصادی پس از تائید مجمع تعیین اصول مصالح نظـــام از طـــرف رئیس جمهور به مجلس ابلاغ میشـود .

اصـــــل

عزل نمایندگان رهبری درشوراهای عالی‌امورسیاسی، فرهنگـــی ، اقتصادی پس‌ازکسب‌موافقت نظرمقام معظم‌رهبری بعهده رئیس محتـرم جمهورمی‌باشـد .

اصلاحیه اصل ۱۱۵ :

رئیس جمهور باید از میان رجال مذهبی وسیاسی که واجد شرائط زیر باشند انتخاب گردد.

ایرانی الاصل، تابع ایران ،مدیرومدبر ،دارای حسن سابقه وامانت وتقوی سیاسی ،موءمن و وفادار به مقام معظم رهبری ومعتقد به مبانی جمهوری اسلامی ایران وولایت مطلقه فقیه و مذهب رسمی کشور .

اصلاحیه اصل ۱۲۱ :

رئیس جمهور در مراسم تنفیذ حکم ریاست جمهوری بوسیله رهبر با حضور رئیس دیوانعالی کشور واعضای شورای نگهبان قانون اساسی ونمایندگان مجلس شورای اسلامی به ترتیب زیر سوگند یاد می‌کند وسوگند نامه را پس از تنفیذ رهبر امضاء می‌نماید.

بسم الله الرحمن الرحیم

من بعنوان رئیس جمهور در پیشگاه خداوند متعال به رهبر معظم جمهوری اسلامی ایران عهد نموده ودربرابر ملت ایران

به‌خداوند قادرمتعال سوگندیاد می‌کنم که‌براین عهد وفادار بوده وپاسدار مذهب رسمی ونظام‌جمهوری اسلامی وقانون‌اساسی کشور باشم وهمهٔ استعداد وصلاحیت خویش رادرراه ایفای مسئولیتهایی که‌برعهده‌گرفته‌ام بکارگیرم وخودراوقف‌خدمت به‌مردم واعتلای کشور، ترویج دین واخلاق ، پشتیبانی از حق وگسترش عدالت‌سازم وازهرگونه‌خودکامگی بپرهیزم‌و از آزادی وحرمت اشخاص وحقوقی که‌قانون اساسی برای ملت شناخته‌است حمایت‌کنم درحراست ازمرزها واستقلال سیاسی و فرهنگی واقتصادی کشور ازهیچ اقدامی دریغ نورزم و با استعانت ازخداوند وپیروی ازپیامبراسلام وائمه‌اطهار علیهم‌السلام قدرتی راکه‌ملت بعنوان امانتی مقدس به من سپرده‌است همچون امینی پارسا وفداکار نگاهدار باشم وآنرا به منتخب ملت پس ازخود بسپارم .

اصلاحیه اصل ۱۲۲ :

رئیس جمهور درحدود اختیارات ووظائف خویش در برابر رهبر وملت مسئول است ، نحوه رسیدگی به تخلف از این مسئولیت را قانون معین می‌کند .

اصلاحیه اصل ۱۲۳ :

رئیس جمهور موظف است نتیجه همه‌پرسی را پس از طی مراحل قانونی جهت تنفیذ به عرض رهبر برساند درصورت تنفیذ رئیس جمهور موظف است برای اجراء دراختیار مسئولین بگذارد .

پیشنهاد حذف اصل ۱۲۴

اصلاحیه اصل ۱۳۳

وزراء به تصویب رئیس جمهور برای گرفتن رأی اعتماد به مجلس معرفی می‌شوند تعداد وزیران وحدود اختیارات هریک از آنان را قانون معین می‌کند .

اصلاحیه اصل ۱۳۴

ریاست هیاءت وزیران با رئیس جمهور است که برکار وزیران نظارت دارد وبا اتخاذ تدابیر لازم به هماهنگ ساختن تصمیم‌های دولت می‌پردازد وبا همکاری وزیران برنامه وخط مشی دولت را تعیین وقوانین را اجراء میکند، رئیس جمهور دربرابر مجلس مسئول اقدامات هیاءت وزیران است.

پیشنهاد حذف اصل ۱۳۵

اصلاحیه اصل ۱۳۶

ریاست جمهور می‌تواند ازمجلس تقاضای عزل هریک از وزیران را بنماید وبرای وزیرجدیدازمجلس راءی اعتمادبگیرد ودرصورتیکه پس از ابراز اعتماد مجلس به دولت نیمی از اعضای هیاءت وزیران تغییر نماید رئیس جمهور باید مجددا از مجلس نسبت به هیاءت وزیران تقاضای راءی اعتماد کند.

اصلاحیه اصل ۱۳۷

هریک از وزیران مسئول وظائف خاص خویش دربرابر رئیس جمهور است ولی در اموری که به تصویب هیاءت وزیران میرسد رئیس جمهور دربرابر مقام رهبری ومجلس مسئول است .

اصل

مجلس شورای اسلامی میتواند هریک ازوزیران را پس از کسب موافقت ریاست جمهور استیضاح نماید .

اصل

مجلس میتواند پس ازکسب موافقت رهبر رئیس جمهور را استیضاح نماید .

تمرکز مدیریت در قوه قضائیه

اصلاحیه اصل ۱۵۷ :

بمنظور انجام مسئولیتهای قوه قضائیه رئیس دیوانعالی قضائی از طرف رهبر منصوب میگردد که بالاترین مقام در قوه قضائیه است ووظائف آن بشرح زیر میباشد .

الف : ایجاد تشکیلات لازم درقوه قضائیه

ب : تهیه لوایح قضائی براساس کلیات تنظیم شده از طرف شوراهای عالی امورسیاسی،فرهنگی،اقتصادی .

ج : استخدام قضات عادل وشایسته

د : نصب وعزل مسئولین بخشهای

۱ـ دیوان انتظامی قضات

۲ـ دادستان انقلاب اسلامی

۳ـ بازرسی کل کشور

۴ـ دیوان امور قضائی

۵ـ دادگستری

۶ـ دیوان عدالت اداری

پیشنهاد حذف

اصل ۱۵۸

اصل

بمنظور حراست و پاسداری از دستآوردهای انقلاب و صیانت نظام مبارک جمهوری اسلامی دادستانی انقلاب با وظائف زیر تشکیل میگردد.

الف : تشکیل دادگاههای انقلاب

ب : رسیدگی به جرائم سیاسی، فرهنگی، اقتصادی که منجر به تهدید نظام میگردد.

ج : نصب و عزل قضات دادگاههای انقلاب

د : تشکیل محاکم نظامی بمنظور رسیدگی به جرائم خاص نظامی، انتظامی کلیه نیروهای مسلح

اصلاحیه اصل ۱۶۲ :

رئیس دیوانعالی قضائی و دادستانی انقلاب اسلامی باید

مجتهدعادل وآگاه به امورقضائی باشندورئیس دیوانعالی قضائی برای مدت ۵ سال ازطرف رهبری به این سمت منصوب میشود .

اصل

بمنظورمحاکمه قضات وتمیزمتخلف ومیزان تخلف و حسن جریان اموردرامرقضاء دیوان انتظامی قضات تشکیل میگردد .

اصل

بمنظوروحدت رویه قضائی وتهیه لوایح براساس مصوبات شوراهای عالی امورسیاسی،فرهنگی،اقتصادی وتنظیم ضوابط گزینش وامورادارى دیوان امورقضائی تشکیل میگردد .

اصلاحیه اصل ۱۶۰ :

رئیس دیوان امورقضائی مسئولیت کلیه مسائل مربوط به روابط قوه قضائیه با مجریه و قوه مقننه را برعهده دارد .

اصلاحیه اصل ۱۶۴ :

قاضی را نمی‌توان از مقامی که شاغل آنست بدون محاکمه وثبوت جرم یا تخطی که موجب انفصال است بطور موقت یا دائم منفصل کرد یا بدون رضای او محل خدمت یا سمتش را تغییر داد مگر با رای دیوان انتظامی قضات وتصویب رئیس دیوانعالی قضائی . نقل وانتقال دوره‌ای قضات برطبق ضوابط کلی که قانون تعیین می‌کند صورت می‌گیرد .

پیشنهاد حذف

اصل ۱۶۸

تمرکز مدیریت در صدا وسیما

اصلاحیه اصل ۱۷۵

بمنظورتضمین رشدقدرت سیاسی مستضعفین دربرابر استکبار جهانی ازطریق هدایت رسانه‌های گروهی بویژه صدا وسیما سرپرست نهاد مذکور با وظائف ذیل ازطرف رهبری نصب میگردد.

۱ـ رشدرفتارعمومی اعم ازسیاسی،فرهنگی،اقتصادی

۲ـ هماهنگی تبلیغات کشوردربالابردن بنیه دفاعی کشور ازطریق عضویت درستادفرماندهی کل قوا

۳ـ هماهنگی تبلیغات کشوردرتنظیم‌کلیات برنامه ازطریق عضویت درشورای عالی امورسیاسی وفرهنگی

۴ـ فراهم‌نمودن زمینه نظارت برای نمایندگان سه قوه

اصل

به منظورنظارت قوای سه‌گانه درکیفیت جریان امور در صداوسیما نمایندگان سه قوه به سرپرست صداوسیما معرفی می‌شوند.

بازنگری نسبت به قانون اساسی

اصـــــل

به منظور تداوم وهماهنگی توسعهٔ نظام اداره کشور با جریان رشد انقلاب جهانی اسلام درمراحل رشد شورای بازنگری قانون اساسی به پیشنهاد مجمع تعیین اصول مصالح نظام با فرمان مقام معظم رهبری با ترکیب ذیل تشکیل می‌یابد .

۱ـ سران سه قوه

۲ـ فقهای شورای نگهبان

۳ـ ۱۰ نفرنمایندگان رهبر

۴ـ دادستان انقلاب اسلامی

۵ـ ۵ نفرنمایندگان مجلس شورای اسلامی
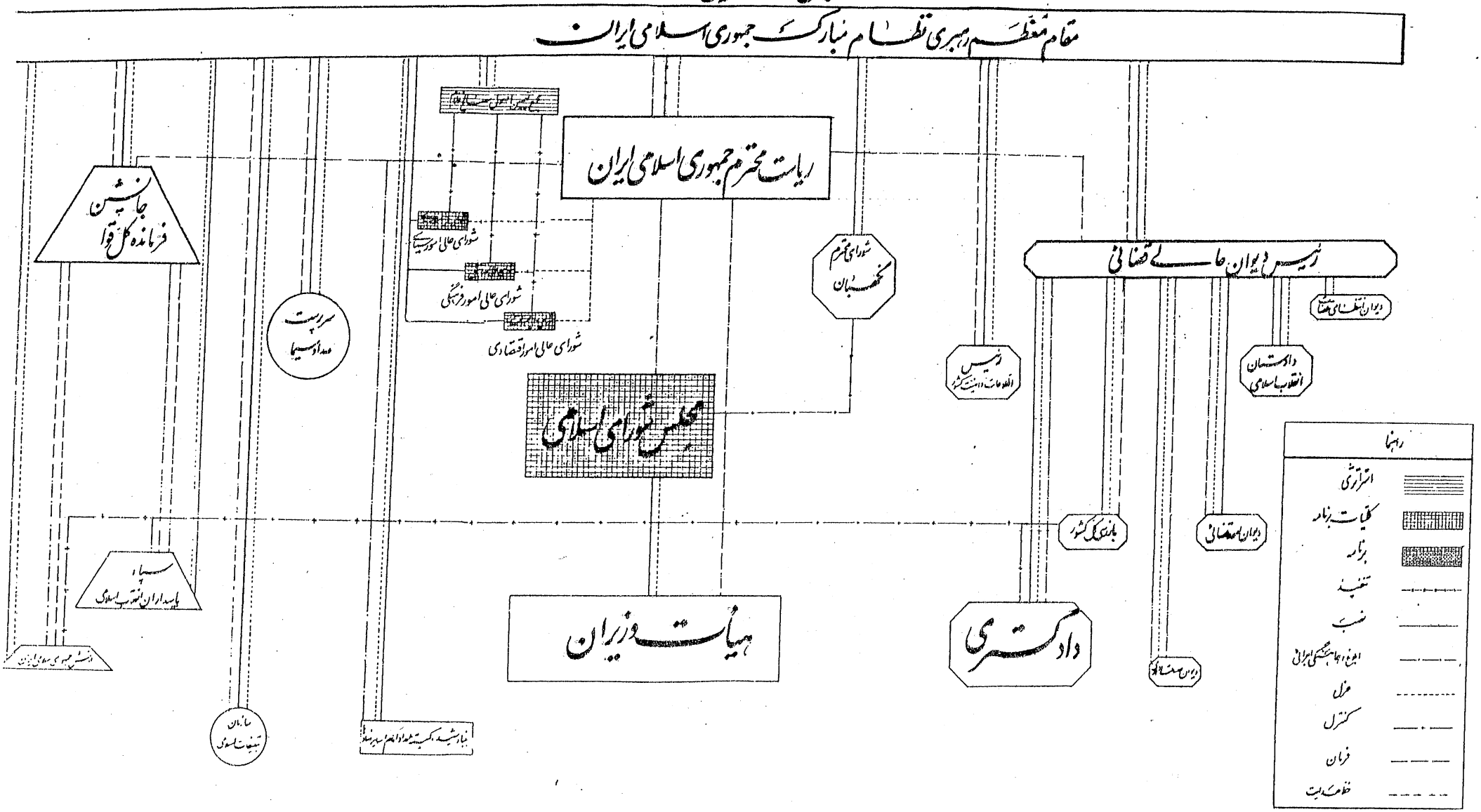
نمودار جامع جریان ولایت